

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra To verdener (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "To verdener", i Hjortø, Knud: *To verdener*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2008, s. 175. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_18-shoot-idm140047356743104/facsimile.pdf (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: To verdener

Noter

- 7 *(Tilføjet) K.*: Kirstine Pedersen (1883-1972), 1904 g.m. Knud Hjortø; hun havde været en af hans elever i realskolen i Skælskør, hvor han underviste 1900-1908.
- 9 *præliminæksamnen*: forberedelseseksamen afskaffet 1958; aflagdes som afslutning på realskolens fjerde eller femte klasse (organisationen var forskellig fra skole til skole) efter 11 års skolegang; i niveau mellem realksamen og studentereksamen; gav adgang til mellem- og visse lange videregående uddannelser.
- 10 *stærmet (poppelstrå)*: stynet, dvs. at grenene regelmæssigt skæres bort over den korte, efterhånden tykke stamme.
- 11 *(en gevaldig) fest (een)*: festlig. – *sympatisk*: uvenlig.
- 12 *(den engelske) version*: oversættelse. – *blanke(de)*: være blank el. uvidende i. – *den ptolemæiske læresætning*: grundsætning i geometrien, efter den gr. astronom og matematiker Klaudios Ptolemaios (ca. 100-ca. 170); geometri var i præliminærskolens læseplan et selvstændigt fig.
- 14 *(engelsk) ekstermporal*: læsning af uforberedt tekst. – *kandidat*: cand. mag.; det var ikke almindeligt med akademisk uddannede lærere i tidens realskole. – *humbag*: færdigbundet slipskaude monteret med elastik.
- 15 *medemor*: fiskesnøre. – *skoner(er)*: mindre, sejlførende handelskib.
- 17 *(for)delirium*: (sygelig) opstemthed, rus.
- 19 *anlæg(ge)*: parkagtig lystskov uden for byen, ofte med serveringssted.
- 20 *vejr*: vej.
- 23 *omgang*: omgangskreds.
- 24 *yderlig*: meget.
- 28 *Dig æ-ralskes jeg!*: travesti på omkvædet i H.C. Andersens sang »Danmark, mit Fædreland« (»I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme«, 1850) med melodi (1850) af Henrik Rung (1807-1871). – *vinkel AOC*: del af geometrisk opgave el. bevisførelse.
- 30 *passiar*: snak, samtale.
- 31 *Babelstårmet (...)* *sprogforvirringen*: fortællingen om hvordan menneskene, der oprindeligt alle havde talt samme sprog, blev delt i mange tungemål som Guds straf for overmod, jf. 1 Mos 11.
- 32 *instituttetsforinde*: leder af en (højere) pigeskole, en ikke-akademisk